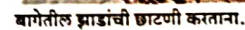




डॉ. प्रदीप दलवाई, डॉ. सुवराज बालगुडे,
सुनील नाळे

पंदाच्या वर्षी मोठसूनचे आगमन
 छेलेपूवीच होणार असल्याचा अंदाज
 हवामान विभागाने व्यक्त केला आहे.
 बहर धरण्यासाठी पोबक वातावरण
 तयार झाले असून बागायतदारांनी
 नियमितपणे बहाराची तयारी सुरू करावी.

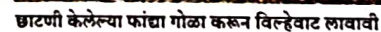
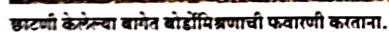
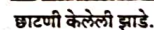
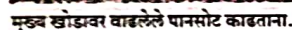


सी

[illegible]

झाडांची छाटणी

- १) बस कालाने वे मलिन्याच्या अंगठेने ते वन मलिन्याच्या मुलांवरून पकडल्या अंदाबनुसार वे सिमन मुलिनच्या टाकळ्यांवरून झटण्याची कामे सुक करावीत.
- २) अकळ्यांचे एकामुळे झटायन नवीन पूत आयेने जमनपान झटण्या करताना ती बांधून टाकावी.
- ३) झटण्या करताना मुख्य खोटास बाहेरने फासोवत, कुनार बाहेरनेच वे एत फासा, अनादरपक ठेसवे टाकें करणया फासा बांधून टाकावया.
- ४) मर्यात वरीं झटण्या करणया फासोस आलेल्या नवीन फुटांवरून प्रत्येक फासोद्या वीर चालून २५ टक्के, तर काही वेळाने ५० ते ७५ टक्के पान बांधून टाकावी.
- ५) झटवते जमनपान ते झटाने मिळवणा मर्यादकश आणि त्याचे झटपणचे फासमे पाचव्याची संखीत जमनपाने झटवते जमनपान मोठक्या राहूनने अशा पद्धतीने झटण्या करावी.
- ६) झटण्यावरून नवीन पूत फुटाप्यावरीं झटण्या फासा आणि खोटास एक टक्का बोटी मिश्रणाची (एक किलो वून अधिक एक किलो मोर वून प्रति १०० लिटर पाणी) तालझोब फवारण्या करावी.
- ७) झटवची खोटे बालीनसमुन देन ते अर्धवे फुटांवरून मोठक्या करावीत. खोटास १० टक्के तालनेची बोटी फेन लावतावी.
- ८) झटण्यामुळे झटवची निर्मितीत वाढ होते. झटवस फळांची संख्या मर्यादित राखता येते. फळे अकळ्याने मोठी होतात ठेसवे फळांची गुणवत्ता मर्यादते.



बहर धरताना घ्यावयाची काळजी

- **बहर** धारणपूर्वी बागेची स्वच्छता करावी. त्यासाठी बागंत पडलेली पाने, फळे, झाडावर लटकलेली काळी आणि रंगट फळे गोळा करून खाणामध्ये पुरून टाकावीत.
- **छात्रांनी** बागेची आहवी ठमी हलक़ी मरागात करून घ्यावी.
- **बागांत** तर्बचाय प्रारुर्भावानर नियन्त्रण आणावे. पाण्याचा कार्यक्षम वापर करावा. पाण्याची बचत करण्यासाठी आच्छदनाचा वापर करावा. पायासी दमिर्क आच्छदन, पल्लरागीनोळा, उसावे पावर, काळोले गवत, लोकावा प्रसा यांचा वापर करावा.

अन्नद्रव्य व्यवस्थापन

- पूर्ण वाद झालेल्या बागेतील झाडांना (पाच वर्षे व

पाणी व्यवस्थापन

- नैसर्गिक बहरपत निव्वळ पावसाच्या पाण्यावरामुद्धा चांगले उत्पादन मिळते. मात्र पावसाचा खंड पडल्यास भारी जमिनीत पाप ते सहा आणि सल्ल्या जमिनीत तीन ते चार दिवसांनी जमिनीच्या मगदुमामुसार संरक्षित पाणी धावे.
- फुड्यावरील कळसत पाण्याचा ताप बरेचगार नाही याची काळजी घ्यावी.
- टिबक सिंचनाच्या नळ्या झाड्याच्या घेरालगत अंथरून घ्याव्यात. शिंपकामुखीप्रमाणे खतमात्रा देऊन पाणी सुरू करावे.
- पाणी देण्याकरिता टिबक सिंचनपद्धतीचा अवलंब केल्यास पाण्याची ५० ते ७० टक्के बचत होते, तसेच तणांचा प्रभावच कमी होतो.

त्यामुळे) प्रति झाड ३० ते ४० किलो रेशखत किंवा ६ किलो गाईखत आणि २५० ग्रॅम नत्र, १२५ ग्रॅम सुनंद व १२५ ग्रॅम पालाश अशी खतमात्रा द्यावी.

- नत्राची निम्मी मात्रा तसेच स्फुरद व पालाशची संपूर्ण मात्रा पहिले पाणी देताना द्यावी. नत्राची उर्वरित मात्रा

त्यानंतर ३० दिवसांच्या अंतराने द्यावी.

- डॉ. प्रदीप दळवे, ७८८३३१०१८५
(अखिल भारतीय समन्वित कोरडवाहू फळपिके (अंजीर
आणि सीताफळ) संशोधन प्रकल्प,
जाधववाडी, ता. पुंदर जि. पणे)